

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie **A. W.**

skazanego z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 13 września 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Koźienicach

z dnia 7 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 374/22,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 5
k.p.k. umarza postępowanie;**

2. obciąża Skarb Państwa kosztami procesu.

UZASADNIENIE

W dniu 29 lipca 2022 r. do Sądu Rejonowego w Koźienicach wpłynął akt oskarżenia w sprawie o sygn. akt RSD 66/22 przeciwko A. W. (W.), który został oskarżony o to, że „w dniu 21 marca 2022 r. w B. gm. [...] znieważył funkcjonariusza służby więziennej Zakładu Karnego w Ż. st. chor. S. A. słowami powszechnie uznawanymi za obelżywe podczas i w związku z wykonywanymi przez niego

obowiązkami służbowymi przy czym czynu tego dopuścił się w ramach powrotu do przestępstwa w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne”, to jest o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Zawiadomienie o terminie rozprawy na dzień 30 maja 2023 r. zostało wysłane na adres domowy oskarżonego, po jego zwolnieniu z Zakładu Karnego w P. w dniu 3 marca 2023 r., które po dwukrotnym awizowaniu uznane zostało za doręczone (k.100).

Sąd Rejonowy w Kozienicach wyrokiem z dnia 7 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 374/22, uznał A. W. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. przestępstwa określonego w art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za to wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Wskazany wyrok skazujący uprawomocnił się w dniu 15 czerwca 2023 r., bez postępowania odwoławczego.

Kasację od rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Kozienicach na korzyść A. W. złożył Prokurator Generalny, zaskarżając je w całości. Kwestionowanemu orzeczeniu zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., polegające na zaniechaniu umorzenia postępowania i wydaniu w dniu 7 czerwca 2023 r. wyroku skazującego wobec A. W., za występki z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., w sytuacji, gdy oskarżony zmarł przed jego wydaniem, tj. w dniu 28 maja 2023 r., co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia w rozumieniu dyspozycji art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.”.

W oparciu o ten zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna i jako taka podlegała uwzględnieniu.

Zaskarżony wyrok jest wadliwy, ponieważ został wydany z rażącym naruszeniem przepisu prawa procesowego wskazanego w zarzucie kasacji.

Z ustaleń poczynionych na etapie postępowania wykonawczego wynika bowiem, że oskarżony A. W. zmarł w dniu [...] 2023 r., czyli przed wydaniem

kwestionowanego wyroku skazującego. Powyższa okoliczność została potwierdzona załączonym do akt sprawy odpisem skróconym aktu zgonu (k. 112).

Tym samym w dacie wyrokowania w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy w Kozienicach istniała ujemna przesłanka, uniemożliwiająca prowadzenie postępowania wobec oskarżonego A. W., skutkująca zgodnie z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., koniecznością jego umorzenia. Skutku tego nie może zniwelować okoliczność, że wiadomość o śmierci oskarżonego Sąd powziął dopiero po wydaniu wyroku. Ujęta bowiem przez ustawodawcę w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. negatywna przesłanka procesowa o charakterze bezwzględny w postaci śmierci oskarżonego musi być uwzględniona przez organ procesowy na każdym etapie postępowania.

Śmierć oskarżonego stoi na przeszkodzie prowadzeniu postępowania karnego (art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.), a kontynuowanie w takiej sytuacji procesu i wydanie wyroku stanowią uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

Nie ulega tym samym wątpliwości, że zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego w Kozienicach obarczone jest bezwzględną przyczyną odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., co musiało skutkować jego uchyleniem, niezależnie od powodów zaistnienia uchybienia i jego wpływu na treść wyroku, a w konsekwencji umorzeniem postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 632 pkt 2 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

[f.n]